

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 26CbZm/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113207390
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Zsiga
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7113207390.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I samosudcom JUDr. Róbertom Zsigom, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúp. spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o. , so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti odporkyňi: C. E., L.. XX.X.XXXX, J. J. XXX/X, XXX XX T. - K. Y. o zaplatenie 266,73 EUR takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a .**

Odporkyňi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom došlým súdu dňa 28.03.2013 domáhal voči odporkyňi zaplatenia sumy 266,73 EUR. Ďalej žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 12.11.2009 na zmenkovú sumu 1 273,83 EUR. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Odporkyňa mala zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, odporkyňa doposiaľ zaplatila 1 630 EUR (na zmenkovú sumu 1 273,83 EUR a na úroky 356,17 EUR). Zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 1 273,83 EUR bol za obdobie od 5.6.2010 do 9.12.2010 vyčíslený sumou 598,70 EUR. Úrok vo výške 6% zo zmenkovej sumy 1 273,83 EUR bol za obdobie od 6.9.2010 do 9.12.2010 vyčíslený sumou 19,95 EUR. Podľa tvrdenia navrhovateľa odporkyňa na úroky zaplatila 356,17 EUR, to znamená, že na úrokoch jej dlh predstavuje 262,48 EUR. Navrhovateľ žiadal aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, t.j. 4,25 EUR. Uviedol, že odporkyňa neuhradila 266,73 EUR (úroky 262,48 EUR a zmenkovú odmenu 4,25 EUR), preto žiadal, aby ju súd v zmysle čl. 7 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom.

Odporkyňa na pojednávaní dňa 10.9.2013 uviedla, že po doručení návrhu na uplatnenie pohľadávky zaslala žiadosť o splátky. Tvrdila, že sa jednalo o pôžičku asi z roku 2009, pričom istinu už uhradila. Na pojednávaní dňa 10.12.2013 uviedla, že nesúhlasí s návrhom navrhovateľa.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky. Odporca ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo

veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko navrhovateľ má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu, konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky Okresnému súdu Košice I nepresahuje 2.000,- EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto sa podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na tento spor uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Odporca má bydlisko v obvode Okresného súdu Košice I, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle uvedeného nariadenia príslušným súdom na konanie vo veci. Takto určená právomoc súdu je i v súlade s čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

Predmetom konania je spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Vzhľadom k tomu sa žalované vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom SR. Použitie právneho poriadku SR v súlade s § 10 a § 11 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania. Iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola.

Okresný súd Košice I rozsudkom č.k. 26CbZm/2/2013-47 zo dňa 10.12.2013 návrh zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal s poukazom na to, že zmenka je neplatná pre dve rozdielne určenia jej splatnosti.

Proti predmetnému rozsudku podal žalobca odvolanie. Tvrdil, že zmenka nemá dva údaje splatnosti. Údaj „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pretože ide o dva rozličné údaje s dvomi rozdielnymi významami z pohľadu zmenkového, t.j. nejde o vnútorný rozpor zmenky. Prvý z nich určuje údaj zročnosti zmenky, t.j. podľa neho zmenku charakterizujeme o aký typ ide z hľadiska zročnosti (v tomto prípade vistazmenka), druhý z nich určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie. Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci. Navrhol zmeniť rozsudok Okresného súdu Košice I tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky sa v celom rozsahu vyhovie a navrhovateľovi sa prizná náhrada trov konania.

Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 4CoZm/3/2014-73 zo dňa 13.6.2014 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že okresný súd nesprávne posúdil zmenku ako neplatnú. Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne rozhodnúť o návrhu navrhovateľa na vydanie rozsudku podľa jeho návrhu a podľa Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Samotná zmenka nie je jediným dôkazom, na základe ktorého môže súd vo veci rozhodnúť rozsudkom, pretože navrhovateľ v tomto konaní nenavrhol vydať podľa predloženej zmenky zmenkový platobný rozkaz, navrhol vydať rozsudok. „Odvolací súd považoval v tomto konaní za nesporné, že na prejednávanej vec je potrebné aplikovať Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Neznamená to však, že ak navrhovateľ predložil v tomto konaní ako jediný listinný dôkaz prvopis zmenky, že súd podľa čl. 4/4. tohto nariadenia, ak sa domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ nie sú dostatočne jasné, alebo primerané a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, že nemôže navrhovateľovi uložiť doplniť informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť v lehote určenej súdom. Na tento účel vnútroštátny súd použije vzorové tlačivo B, ktoré je uvedené v prílohe II tohto Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Podľa čl. 5/1. tohto Nariadenia, Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomne, avšak súd môže nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Preto súd prvého stupňa v tomto konaní o vydanie rozsudku, môže od navrhovateľa požadovať okrem predloženej zmenky aj iné listinné dôkazy. Odvolaciemu súdu aj súdu prvého stupňa z ich rozhodovacej činnosti je známe, že obchodná spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava ako remitent (osoba, ktorej sa má platiť zo zmenky) uvedená na predmetnej vlastnej zmenke, poskytovala a poskytuje spotrebiteľské úvery a vedie množstvo súdnych a exekučných sporov na súdoch v Slovenskej republike o vymáhanie peňažných pohľadávok zo spotrebiteľských úverov a na zabezpečenie týchto pohľadávok

zo spotrebiteľských úverov, vystavovala a prijímala zmenky, ktoré mali zabezpečovaciu funkciu k jeho pohľadávkam zo spotrebiteľských úverov voči spotrebiteľom podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v období od 1.8.2008 kedy tento Zákon o spotrebiteľských úveroch umožňoval zmenkou zabezpečiť nároky zo spotrebiteľských úverov. Aj predmetná zmenka bola vystavená dňa 12.11.2009, teda v tomto období po 1.8.2008. Až nový Zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov s účinnosťou od 2.4.2010 neumožňuje, aby zmenka mala vo vzťahu k spotrebiteľským úverom ani platobnú, ani zabezpečovaciu funkciu.

Odvolačný súd v tejto súvislosti uviedol, že Zákon zmenkový a šekový je osobitnou právnou úpravou, ktorá má prednosť pred všeobecnými právnymi predpismi, teda pred Obchodným zákonníkom aj Občianskym zákonníkom, pretože zmenkové právo patrí do oblasti súkromného práva kedy ingerencia štátu a súdu má len jeden cieľ a to ochranu individuálnych záujmov a nie záujmov verejných. Základnou súkromnoprávnou normou, ktorá sa používa aj na záväzkové vzťahy, ak nie sú osobitne upravené v Zákone zmenkovom a šekovom je Občiansky zákonník a Obchodný zákonník. Samotná abstraktnosť zmenky neumožňuje aby zmenkovo zaviazaná osoba sa bránila tým, že bola pri podpise zmenky uvedená do omylu, spočívajúcim v neznalosti zmenkovo-právnych vzťahov, z neznalosti práva alebo z nepochopenia obsahu zmenky. Táto neznalosť nemôže byť ospravedlnením dlžníka zo zmenky. Zásada abstraktnosti zmenky však môže byť prelomená vtedy, ak pôjde o konanie úplne zakázané - v rozpore so zákonom. V takom prípade neplatnosť zmenky sa nezakladá na omyle, ale na rozpore zmenky s právom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd preto v konaniach kde sú uplatňované práva veriteľov zo spotrebiteľských zmlúv vrátane spotrebiteľských úverov, na základe prvopisu zmenky, má podľa § 39 Občianskeho zákonníka skúmať, či uplatnenie práv veriteľa zo zmienek nie je konaním, ktoré je v rozpore s právom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s kogentnými ustanoveniami zákonov na ochranu spotrebiteľa, ak spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a preto by takéto neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, boli neplatné. Zvlášť podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ak sa predmetnou zmenkou požaduje od odporcu ako spotrebiteľa, v prejednávanej veci - zmenkový úrok 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročný úrok, ktorý je uvedený priamo na zmenke. Odvolací súd poukázal aj na Smernicu rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola priamo prevzatá do právneho poriadku Slovenskej republiky - Občianskeho zákonníka v piatej hlave - §§ 52 - 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktoré neodporujú Nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie o veciach s nízkou hodnotou sporu a taktiež neodporuje Zákonu č. 191/1950 - Zákon zmenkový a šekový a čl. 351 Zmluvy o Európskej únii, podľa ktorej je Slovenská republika viazaná Ženevskou zmenkovou konvenciou a Ženevským jednotným zmenkovým zákonom. Aj keď Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 má za cieľ zjednodušiť a zrýchliť konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch, aj toto konanie musí zabezpečiť, aby proces bol spravodlivý a navrhovateľovi aby boli v ňom priznané nároky, ktoré mu vyplývajú z tohto nariadenia. Súd však musí zabezpečiť, aby bola aj v týchto cezhraničných konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu zabezpečená aj ochrana práv spotrebiteľov. Nerešpektovanie vnútroštátneho právneho poriadku a práva Európskej únie o ochrane spotrebiteľa by bolo obchádzaním týchto právnych predpisov prostredníctvom konania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. “

Súd prvého stupňa je podľa ust. § 226 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto zrušujúcom uznesení.

Navrhovateľ v podaniach zo dňa 2.10.2014 uviedol, že konanie inicioval postupom podľa čl. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 a preto nie sú splnené podmienky na nariadenie ústneho pojednávania. Tvrdil, že v preskúmvanej veci sa nejedná o prípad uplatňovania pohľadávky zjavne neopodstatnenej, ani o podanie zjavne neprípustného návrhu. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci, v ktorom sa uvádza:

„ Vzhľadom k platnosti § 17 Zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. môže dlžník (vystaviteľ zmenky) uplatniť námietku, ktorá by inak patrila voči pôvodnému majiteľovi zmenky - remitentovi len v prípade preukázania, že terajší majiteľ zmenky pre jej nadobudanie konal vedome a škodu dlžníka. Pokiaľ táto námietka zo strany žalovaného dlžníka nie je vznesená a preukázaná, neexistuje dôvod, na základe ktorého by súd mohol opodstatnene vykonať dokazovanie týkajúce sa obsahu kauzálnej zmluvy predchádzajúcej vystaveniu takejto zmenky. Povinnosť tvrdenia takýchto námietok, ale aj dôkazné bremeno na ich preukázanie je na žalovanom vystaviteľovi zmenky - dlžníkovi. “ „ Abstraktnosť záväzku zo zmenky má za následok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy a teda ani na hospodárske dôvody jej vzniku. “ „ Nespornosť záväzku zo zmenky je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie, ani neskôr pri jej vymáhaní, preukazovať nič iného, než to, že je vlastníkom zmenky. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal, pokiaľ podanie týchto námietok nevylučuje § 17 ZZŠ. “ Vznikom zmenky sa zakladá celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkové záväzkové vzťahy nemajú pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových vzťahov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky tak existujú vedľa seba dva záväzky, a to jednak pôvodný záväzok všeobecno-právnej povahy a popri ňom záväzok zmenkový. Aj takáto zabezpečovacia zmenka má skôr uvedenú abstraktnú a nespornú povahu. “ „ Zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov sa zvyšuje v prípade, že remitent ako prvý majiteľ zmenky indosamentom (rubopisom) prevedie zmenku na nového majiteľa - indosatára. Tento získava všetky práva zo zmenky a to nie ako právny nástupca predchádzajúceho majiteľa, ale ako celkom originálny nadobúdateľ týchto práv. V dôsledku toho priamy zmenkový dlžník môže voči takémuto poslednému majiteľovi zmenky robiť len také námietky, ktoré sa zakladajú na ich vlastných vzťahoch. Ust. § 17 ZZŠ v tejto súvislosti hovorí, že ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k výstavcovi alebo neskorším majiteľom okrem prípadu, keď majiteľ pri nadobudaní zmenky jedná vedome na škodu dlžníka. Výnimku zo zásady takto zvýšenej nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku tvorí preukázaná námietka dlžníka, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobudaní konal vedome na škodu dlžníka (napr. v prípade dôverníckeho - fiduciálneho indosamentu). Len v prípade, že zmenkový dlžník takúto námietku vznesie a preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálnu námietku vyplývajúcu z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky. “ „ Dokazovanie na preukázanie dôvodnosti takýchto kauzálnych námietok je totiž

možné vykonať výlučne len za predpokladu, že odporca v lehote do 30 dní po doručení tlačiva a návrhu na uplatnenie pohľadávky, ako aj tlačiva na odpoveď sa vyjadrí k podanému návrhu, či už tak, že vyplní časť II. Vzorového tlačiva písm. C a pripojí všetky príslušné podporné doklady, alebo sa vyjadrí akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. V zmysle ods. 12 Preambuly Nariadenia ďalšie dôkazy by mohol tak navrhovateľ ako aj odporca predkladať v priebehu celého prvostupňového konania. Pokiaľ však samotná odpoveď odporcu k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je doručená súdu v lehote 30 dní po doručení tlačiva návrhu odporcovi musí súd vydať rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke teda rozhodnúť vo veci samej. Ustanovenie v čl. § 7 ods. 3 Nariadenia, ktorý ustanovuje takúto koncentračnú zásadu má za dôsledok, že v prípade pasivity odporcu, ktorý napriek riadnemu doručeniu návrhu v uvedenej lehote nedoručil súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených navrhovateľom a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v čl. § 7 ods. 1 Nariadenia. Tento záver vyplýva z prvej vety uvedeného článku, ktorý podmieňuje vykonávanie tam uvedených dôkazov doručením odpovede odporcu. Nemôže teda takéto dokazovanie vykonávať v štádiu pred doručením odpovede odporcu súdu. “ Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, v ktorom sa uvádza: „ Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné a súd vec prejedná ústne len vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhne niektorá zo strán. V odpovedi odporcu ako reakcie na návrh navrhovateľa, ktorý odporcovi súd zaslal s výzvou na vyjadrenie na tlačive C odporca uviedol, že dlh odporcovi sčasti uhradil. Vo vyjadrení nie je ani zmienka o tom, že by voči navrhovateľovi a nároku zo zmenky vzniesol relevantné námietky, prípadne, že by navrhol vykonať nejaké dôkazy. Napriek tomu súd účastníkov konania predvolal na ústne pojednávanie s poučeniami obsiahnutými v predvolaní aj keď navrhovateľ s prejednaním veci na ústnom pojednávaní nesúhlasil a ani odporca pojednávanie vo veci nenavrhol. Okresný súd bol oprávnený postupovať v prejednávaní veci najmä podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia a pokiaľ zistil, že nárok uplatnený navrhovateľom patrí do pôsobnosti Nariadenia, že návrh bol podaný navrhovateľom

v súlade s čl. 4 ods. 1 Nariadenia a bol aj správne vyplnený v jazyku konajúceho súdu, nebol daný dôvod na prejednanie veci na ústnom pojednávaní, ku ktorému súd pristúpi len v tom prípade, kedy nie je možné vec bez prejednania rozhodnúť alebo v prípade, keď o ústne pojednávanie požiada niektorý z účastníkov konania. Postup okresného súdu, keď predvolal účastníkov na pojednávanie bez toho, že by to bol ktorýkoľvek z nich navrhol, že vykonal dokazovanie, ktoré nenavrhol ani jeden z účastníkov konania sám, ex offa a že skúmal spotrebiteľský vzťah, ktorého právne posúdenie nie je predmetom tohto konania, nie je správny. Predmetom sporu je len nárok zo zmenky ako abstraktného cenného papiera, ktorý získal navrhovateľ ako indosatár bez toho, že by mal akúkoľvek povinnosť preukazovať záväzkový vzťah, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala. Takýto postup súdu je v rozpore nielen s Nariadením, ale aj s Občianskym súdnym poriadkom a to najmä preto, že účastníci nenavrholi vykonať žiadne dokazovanie a toto vykonával súd bez akýchkoľvek námietok zo strany odporcu, ktoré jedine by ho na postup, ktorý zvolil oprávňovali. Okresný súd tak rozhodoval v rozpore s ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového. Nie je možné súhlasiť s právnym názorom okresného súdu o tom, že k prejednaniu veci pristúpil preto, že sa mu javil návrh zjavne neopodstatnený, pretože neopodstatnenosť návrhu, rovnako ako jeho neprípustnosť je možné posudzovať výlučne z procesného hľadiska a nie z hmotnoprávneho. Z obsahu návrhu navrhovateľa však jednoznačne vyplýva, že si uplatnil nároky zo zmenky, ktorú odporca podpísal a ktorú pôvodný majiteľ previedol na navrhovateľa rubopisom, preto nemôže byť navrhovateľom uplatnený nárok neprípustný. Z obsahu spisového materiálu tak vyplýva, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p., ktoré účastníci konania nenavrholi z dôvodu, že ich vykonanie bolo podľa jeho názoru nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Faktom však je, že súdom vykonané dokazovanie nebolo vykonané na tvrdenia navrhovateľa, ktorý jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky a ktorý uviedol, že nie je jej pôvodným majiteľom, ale je indosatárom, ale ani na tvrdenia odporcu, ktorý voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky a ani žiadne návrhy na vykonanie ďalších dôkazov, ktoré by boli nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkom z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietať a preukázať, že šlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením a teda aj s udeleným vyplňovacím právom čo sa v prejednávanej veci nestalo. Ak by bola zmenka stále v dispozícii pôvodného majiteľa, ktorému bola na vyplnenie odovzdaná, bol by odporca na takéto námietky oprávnený, avšak len voči nemu. Ak však bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa previnil aspoň hrubou nebanlivosťou. Odvolací súd považuje zmenku predloženú navrhovateľom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj „zaplaťte pri predložení“ za zmenku platnú, splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z § 33 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju je možné podľa § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Nie je preto daná žiadna postupná splatnosť tak, ako to okresný súd v odôvodnení nesprávne uviedol. Za daného stavu, keď dlžník, aj keď v pozícii spotrebiteľa nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jeho škodu a keď nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala a teda voči remitentovi, ako skoršiemu majiteľovi zmenky, nie je možné takýto výklad okresného súdu akceptovať. Navrhovateľ v konaní uplatňuje záväzok odporcu, že za zmenku zaplatí sumu, ktorú doplnil do zmenky pôvodný majiteľ, pričom súd posudzoval navrhovateľom uplatnený nárok ako zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, a nie ako nárok zo zmenky, čo je neprípustné. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať a to napriek tomu, že v čase uzavretia úverovej zmluvy platila právna úprava, ktorá v § 2 písm. a/ a b/ a v § 4 ods. 6 zák. č. 285/2001 Z. z. cit. zák. v znení účinnom do 11.6.2010 obsahovala zákaz plniť dlh zmenkou. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku zo spotrebiteľského úveru, len ak šlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške max. 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Skutočnosť, že zmenková suma vyplnená do zmenky presahovala maximálnu zmenkovú

sumu upravenú v § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. v dôsledku čoho bola vyplnená v rozpore so zákonom mohla mať za následok len vznik práva na náhradu škody, avšak nemohla spôsobiť absolútnu neplatnosť zmenky. Ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Dlužník preto nemôže namietat' voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s Pohotovosťou s.r.o., a to práve z toho dôvodu, že došlo k jej indosácii. Podľa názoru odvolacieho súdu je to výlučne odporca, kto je povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti zo zmenky všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Ak má v tomto smere povinnosť tvrdenia odporca potom má podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. tiež dôkaznú povinnosť a to na všetky svoje tvrdenia. Z ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Záväzky zo zmenky aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Nie je preto možné súhlasiť s názorom okresného súdu, že sú závislé na úverovom vzťahu. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, nie je možné bez ďalšieho v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom okresného súdu, že odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od vzťahu spotrebiteľského nie je možné z dôvodu, že v spotrebiteľských vzťahoch bolo použitie zmenky regulované a obmedzené zákonom. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia preto jej platnosť z zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vytavenia a ani jej neprípustnosť. " Navrhovateľ uviedol, že poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Predložil súdu originál zmenky. Zmenkové informácie preniesol navrhovateľ presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky a preto neostáva z jeho strany čo doplniť alebo opraviť. Uplatňuje v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje a ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť. Vzhľadom na uvedené nemá dostatočne presné a primerané údaje na to, aby mohol zodpovedne zhodnotiť typ zmenky a titul jej vzniku. Predložil súdu prehľad platieb na zmenku, ktorou disponuje v súvislosti s realizáciou kúpy tohto cenného papiera.

Poukázal tiež na to, že :

1.Navrhovateľ vo svojom návrhu uplatnil nárok zo zmenky. Je nevyhnutné zdôrazniť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Navrhovateľ predložil prvostupňovému súdu originál zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Vo vzťahu k navrhovateľovi ako

indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť.

2.Navrhovateľ predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb.

(Zákon zmenkový a šekový) dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu neboli vznesené žiadne námietky.

3.Navrhovateľ je majiteľom zmenky, na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je bez väd, ktoré by ju činili neplatnou, teda ide o platnú zmenku. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené.

4.Navrhovateľ upozorňuje na ust. § 17 ZŠZ, podľa ktorého cit. : „ Kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. " Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť odporca, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008 zo dňa 22. 10. 2008, podľa ktorého cit. : „ Z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplaceniu, prípadne vymáhaniu, preukazovať že mu odporca (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Z ust. § 17 zák. č. 191/1950 Zb. síce vyplýva, že kto je žalovaný (povinný) zo zmenky, môže vznášať (robiť) proti zmenkovému nároku určité námietky, je však na ňom, aby oprávnenosť týchto námietok preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na odporcovi (povinnom) a nie na navrhovateľovi (oprávnenom).

Pokiaľ povinný dôkazné bremeno neunesie, bude nútený podľa zmenky plniť. Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenesenie dôkazného bremena z odporcu (povinného) na navrhovateľa (oprávneného). “ 5.Z uvedeného vyplýva, že je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči navrhovateľovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany odporcu a predovšetkým odporca v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba (proti vôli odporcu) prevzal súd a suploval aktivitu odporcu. Uvedené námietky majú hmotnoprávny charakter, preto v záujme zachovania rovnosti strán, súd nie je oprávnený odporcu na nich ani upozorniť (ust. § 5 ods. 1 O.s.p.).

V podaní zo dňa 14.11.2014 navrhovateľ poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/80/2013 zo dňa 5.9.2013 , ktoré je odôvodnené obdobne ako už vyššie uvedené uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/ 79/2013 zo dňa 5.9.2013.

Navrhovateľ svoju neúčast' na pojednávaní dňa 14.11.2014 žiadal ospravedlniť, ale nežiadal o jeho odročenie.

Súd vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľ predložil v konaní vlastnú zmenku, ktorá obsahuje nasledovné údaje:

Označenie, že sa jedná o zmenku

Číslo zmluvy: 900400107

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporkyne

Miesto vystavenia: v Košiciach

Dátum vystavenia: 12. novembra 2009

Zmenková suma: 1 273,83 EUR

Vyhlasenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zmenkový úrok 0,25 % denne od 05. júna 2010“

Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia"

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Podľa čl. I § 75 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 2 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov majiteľ zmenky môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti.

Podľa § 33 od. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov zmenka môže byť vystavená:
na nahliadnutie;

na určitý čas po nahliadnutí;
na určitý čas po dátume vystavenia;
na určitý čas.

Podľa ods. 2 cit. zák. zmenky s inou dobou splatnosti ako je vyššie uvedené alebo so splatnosťou postupnou sú neplatné.

Podľa § 34 ods. 1 cit. zák. zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Z prehľadu platieb na zmenku súd zistil, že odporkyňa uhradila spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava dňa 23.4.2012 sumu 100 EUR, dňa 13.8.2012 sumu 30 EUR, dňa 26.11.2012 sumu 30 EUR, dňa 1.3.2011 sumu 100 EUR, dňa 27.4.2011 sumu 50 EUR, dňa 2.11.2011 sumu 20 EUR a dňa 10.12.2010 sumu 1 300 EUR, t.j. celkom 1 630 EUR.

Zo zmluvy o úvere č. 900400105 zo dňa 12.11.2009 uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom súd zistil, že veriteľ sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 600 EUR a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 528 EUR, t.j. celkom zaplatiť čiastku 1 128 EUR v 12 mesačných splátkach po 94 EUR počnúc dňom 21.12.2009 na účet veriteľa. Dlžník v zmluve vyhlásil, že súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy.

Podľa bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podľa bodu 14. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru Dohoda o vyplnení zmenky: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Vzhľadom na platné právne predpisy Slovenskej republiky ako aj Európskej únie vo veciach ochrany spotrebiteľov sa súd nestotožnil s právnymi názormi vyslovenými v citovaných rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Banskej Bystrici a má za to, že v záujme zabezpečenia spravodlivého procesu je úlohou súdu v prvom rade prihliadať na ochranu práv spotrebiteľa tak, ako mu to uložil Krajský súd v Košiciach v citovanom uznesení. Nerešpektovaním vnútroštátnych právnych predpisov a práva

Európskej únie o ochrane spotrebiteľa by došlo k obchádzaniu týchto právnych predpisov prostredníctvom konania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007.

Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom

je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52a Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

Podľa ust. § 53 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, 1a) nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy. Zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve neprípustné. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa ust. § 54 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 1 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Zákon sa nevzťahuje na zmluvy a) o poskytnutí úveru 1) na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, b) o nájme, 2) ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu, c) o poskytnutí úveru bez platby úroku alebo akéhokoľvek poplatku, d) na základe ktorých sa neukladá žiadny úrok, ak spotrebiteľ súhlasí so splatením úveru jednou splátkou, e) o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad hodnotu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver, f) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov, g) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach. Zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

Podľa ust. § 2 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou 1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere, 2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služby, 3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak, 4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny, 5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru, d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Podľa ust. § 4 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho,

na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1. Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. 7) Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu. 7) V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Navrhovateľ podal na okresné sudy v Slovenskej republike niekoľko stoviek identických návrhov. Z rozhodovacej činnosti súdu je známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava ako remitent (osoba, ktorej sa má platiť zo zmenky) uvedená na predmetnej vlastnej zmenke, poskytovala a poskytuje spotrebiteľské úvery a vedie množstvo súdnych a exekučných sporov na súdoch v SR o vymáhanie peňažných pohľadávok zo spotrebiteľských úverov a na zabezpečenie týchto pohľadávok vystavovala a prijímala zmenky. Zmenky sa týkajú formulárových úverových zmlúv s identickým obsahom. Boli použité rovnaké predtlačé zmieniek. Zmenky zabezpečujú úver poskytnutý spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava. V tomto konkrétnom prípade sa jedná o úver poskytnutý odporkyni na základe zmluvy č. 900400105 zo dňa 12.11.2009. Úver bol odporkyni poskytnutý bez akejkoľvek súvislosti s jej prípadnou podnikateľskou činnosťou.

Podľa čl. I § 17 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Súd mal za to, že navrhovateľ vzhľadom na niekoľko stoviek prevedených zmeniek musel vedieť o podnikateľskej činnosti spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., teda o tom, že rubopisom prevedené zmenky zabezpečujú splatenie spotrebiteľských úverov. Na základe uvedeného je teda i vo vzťahu k navrhovateľovi na mieste posúdenie záväzkového vzťahu odporkyne voči remitentovi, ktorý viedol k vydaniu predmetnej zmenky. Súd mal za to, že navrhovateľ konal pri nadobudnutí predmetnej zmenky vedome na škodu dlžníka (odporkyne), lebo vedel (musel vedieť) z okolností svojich vzťahov k remitentovi, že zmenka sa týka spotrebiteľského úveru.

Aj podľa vyššie uvedeného názoru Krajského súdu v Košiciach zásada abstraktnosti zmenky môže byť prelomená vtedy, ak pôjde o konanie úplne zakázané - v rozpore so zákonom. V takom prípade neplatnosť zmenky sa nezakladá na omyle, ale na rozpore zmenky s právom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd preto v konaniach kde sú uplatňované práva veriteľov zo spotrebiteľských zmlúv, vrátane spotrebiteľských úverov, na základe prvopisu zmenky má podľa § 39 Občianskeho zákonníka skúmať, či uplatnenie práv veriteľa zo zmieniek nie je konaním, ktoré je v rozpore s právom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s kogentnými ustanoveniami zákonov na ochranu spotrebiteľa, ak spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a preto by takéto neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka boli neplatné.

Súd mal za to, že zmluva o úvere uzavretá medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom odporkyňa je spotrebiteľom a menovaná spoločnosť dodávateľom. Súd dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva je nevyvážená, jednostranná a úžernícka a v rámci podmienok zmluvy (úrok vo výške 1/3 zo sumy 528 EUR, t.j. viac ako 29%, poplatky vo výške 352 EUR, zmenkový úrok 0,25% denne, čo predstavuje 91,25% ročne) je značne nemravná aj ďalšia požiadavka na zabezpečenie úveru blankozmenkou. V rozpore s dobrými mravmi je aj postup spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., spočívajúci v hromadnom prevode zabezpečovacích zmieniek na navrhovateľa vrátane predmetnej zmenky, pričom obe spoločnosti museli byť vedomí toho, že tým bránia klientom - spotrebiteľom v účinnom uplatnení kauzálnych námietok.

Je nepochybné, že predmetná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, keď sa predmetnou zmenkou požaduje od odporkyne ako spotrebiteľa zmenkový úrok 0,25% denne, čo predstavuje 91,25%-ný úrok ročne.

V danej veci je potrebné prihliadnuť tiež na to, že aj zmenková dohoda (dohoda o zabezpečení úveru zmenkou a o vyplnení zmenky) je v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou. Nemožnosť uzavrieť zmenkovú dohodu a dohodu na vyplnenie zmenky aká bola vystavená v tomto konkrétnom prípade vyplýva aj z ust. § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého "V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.", nakoľko "príslušenstvo" v zmenkovej sume bolo vo výške presahujúcej 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Istina spotrebiteľského úveru bola 600 EUR a celková zmenková suma predsatvovala 1 273,83 EUR. To znamená, že zmenka bola prijatá remitentom v rozpore s ust. § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z..

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmenková dohoda uzavretá medzi odporkyňou a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) v spojení s ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná aj predmetná zmenka.

Na základe uvedených skutočností a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, preto ju zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona ; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí , návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods.2 O.s.p.)